

Samenvatting analyse

Deskresearch participatie Kaag & Braassem

Beaumont
Communicatie & Management

Analyse stukken

Onderstaande stukken zijn geanalyseerd:

Raadsakkoord: Samen bouwen aan de toekomst van onze dorpen '22 –'26

- College uitwerkingsprogramma '22 –'26
- Regiegemeente
- Initiatiefvoorstel: Invloed aan de voorkant en verder
- Leidraad participatie projecten
- Handleiding participatief werken
- Omgevingsvisie
- Communicatievisie Kaag en Braassem (2021-2024)
- Uitvoeringsplan communicatie

Belangrijkste bevindingen

- **Ambities en doelstellingen** komen overeen in de verschillende stukken (raad, college en uitvoering).
 - Voortzetten en verbeteren participatie
 - Gebruik maken van kennis, ervaring en betrokkenheid. Samen beleid maken. Want de taken van de gemeente worden groter, terwijl het vertrouwen afneemt.
 - Actief en vernieuwend
 - Meer structuur in werkwijze
 - Transparant zijn in participatieniveau informeren/participeren.
 - Heldere en begrijpelijke informatie
- **Ontwikkelprogramma en Toolkit** worden genoemd als uitwerking om meer structuur aan te brengen in de werkwijze. Met aandacht voor ‘samen leren’ en rolverdeling voor de organisatie van participatie.
- Kaag & Braassem is een regiegemeente en werkt situationeel: effectief en flexibel. Uitvoering door andere partijen wanneer nodig. Daarbij lijkt er een **kanteling in uitvoering** van projecten: van intern naar uitvoering door externe partijen. Wat doet dit met de regie op participatie, borging en de kwaliteit?
- Het **initiatiefvoorstel Invloed aan de voorkant en verder** wordt als basis gezien. Hierna is de **handleiding participatief** werken uitgewerkt.
- Er worden verschillende **begrippen** genoemd. Wel belangrijk om **definities scherp te stellen**. Zoals: **vernieuwend, actief, verbeteren, participatie, samenwerken**.
- **Communicatie**: Participatie en interne communicatie/samenwerking speelt belangrijke rol in visie en uitvoeringsplan. Des te belangrijker is het om samen op te trekken in dit traject en de uitwerking van het Ontwikkelprogramma. Op dit moment is er onvoldoende capaciteit binnen de afdeling om een goede rol te kunnen pakken.
- De **leidraad participatie projecten** is concreet en ver uitgewerkt. Dit wordt door de afdeling Ontwikkeling gebruikt om structuur aan te brengen in de organisatie van participatie wanneer externe partijen een deel van de uitvoering doen. Het stuk is nog niet vastgesteld. Hoe wordt dit ervaren intern? Is dit mogelijk een basis om voor de organisatie uit te rollen?
- De **omgevingswet en omgevingsvisie** zijn belangrijke dragers van “samenwerken”.

Ambities participatie Kaag & Braassem

Raadsakkoord '22- '26

Doel/ambitie: bewoners actief onderdeel maken van de gemeente. Gebruik maken van hun kennis, ervaring en betrokkenheid. Samen beleid maken. Want de taken van de gemeente worden groter, terwijl het vertrouwen afneemt.

Hoe:

- Vroeg en passend betrekken
- Voortzetten en verbeteren van participatie
- Actief en vernieuwend
- Nieuwe instrumenten en vormen van participatie. Budget voor ontwikkeling hiervan.
- Meer zeggenschap bewoners: initiatievenfonds/burgerbegroting.
- Basis is Raadsvoorstel inwonersparticipatie en initiatiefvoorstel.

Hier is bij bewoners ook behoefte aan (factsheet)

College uitvoeringsprogramma '22-'26

Doel: Sociale cohesie van de kernen verbeteren en bevorderen, elkaar helpen en iedereen telt mee (algemene uitgangspunten)

Kloof vertrouwen tussen overheid en samenleving dichten.

Meer structuur en betere communicatie. Versterking interne organisatie en verbeteren communicatie met inwoners en organisaties (helder, begrijpelijk, interactie)

Participatie is geen doel op zich, maar instrument.

Transparant zijn in participatieniveau informeren/participeren.

Hoe:

- Ontwikkelprogramma en toolbox, met instrumenten en vormen
- Groene golf ambtenaar voor begeleiden bewonersinitiatieven
- Pilot burgerbegroting
- Hiermee uitvoering geven aan uitvoeringsplan communicatie ('21-'24)

Regie gemeente

Wat: Bestuursstijl sinds 2014

Hoe: Kaag en Braassem werkt situationeel: effectief en flexibel.

Uitvoering door andere partijen wanneer nodig

Houdt regie in eigen hand, maar heel open voor expertise andere ideeën

Rol van gemeente is dynamisch en bestaat uit:

- Presterende overheid
- Samenwerkende overheid
- Participerend/responsief
- Rechtmatig

Initiatiefvoorstel D66: Invloed aan de voorkant en verder (2017)

Wat: voorstel voor verbetering participatie, van inspraak aan de achterkant naar invloed aan de voorkant.

Doel: verbeteren participatie. Rollen en verantwoordelijkheden college, raad, inwoners.

Hoe:

- Afspraken over rol, tijdsplan en uitkomst participatie. > Voor veel voorkomende projecten. Bij incidentele zaken apart format afspreek.
- Participatieagenda
- 4 fases/niveaus participatie.

Uitwerking participatie Kaag & Braassem

Omgevingswet – initiatieven

- Participatiebeleid

Omgevingsvisie – Samenwerking

- Uitwerking van samen beleid maken.
- Samenwerking: meer partner ipv beleidsmaker
- Sluit aan bij ambities uit het college uitwerkingsprogramma

Communicatievisie '21-'24

Wat:

- Visie geeft organisatie richting mbt de communicatie en focus voor gemeente.
- Met aandacht voor goede informatievoorziening en begrijpelijkheid.
- Aandachtspunt o.a. 'Inwoner als uitgangspunt', Samen met de 'inwoner', Intern beginnen is extern winnen.

Hoe: staat beschreven in de uitwerking.

Uitvoeringsplan Communicatie

Wat: uitwerking van communicatievisie

Gericht op o.a.:

- Interne communicatie en processen verbeteren
- Communicatiever worden organisatie (Toolbox)
- Voorbeelden zichtbaar maken bewonersinitiatieven, inzet inwonerspanel
- Experimenteren met vernieuwde vormen (benoemd maar geen prioriteit)
- Tijdige informatie, begrijpelijke en heldere taal

Leidraad participatie projecten (nog niet vastgesteld)

Wat:

- “Er gebeurt veel op gebied van participatie, maar met weinig structuur.” Leidraad biedt hier een oplossing voor.
- Bedoeld voor in- en externe die te maken hebben met opgave in ruimtelijke ontwikkeling

Doel:

- Bewoners actief betrekken, vroeg en passend. Goede communicatie en participatie.
- Borging van kwaliteit en werkwijze bij uitvoering door externen??

Leidraad biedt handvatten

- Voorbeelden tools en methoden
- Formats voor startnotitie, beslisboom, communicatieplan.

Handleiding participatief werken

Wat: Uitwerking van initiatiefvoorstel

Geeft inzicht in participatieniveaus

Twee sporen:

- Inwonerparticipatie
- Overheidsparticipatie

Niveaus

- Samen denken
- Samen besluiten
- Samen doen
- Samen leren

Tools

In de stukken komen al enkele tools/middelen naar voor:

Gemeentewebsite

Voor een project dient bij de initiatieffase een webpagina ingericht te worden op de website van de gemeente. Dit komt ook terug in het communicatieplan en gebeurt in overleg met een communicatieadviseur.

Inwonerspanel Kaag en Braassem spreekt

Het Inwonerspanel 'Kaag en Braassem spreekt' kent nu 958 ingeschreven panelleden. Dit middel is vooral geschikt voor het raadplegen van inwoners.

Participatieproces via OpenStad

OpenStad is een platform waarmee je eenvoudig interactieve websites kunt maken voor jouw participatieprojecten. De software is flexibel en gebruiksvriendelijk, mede doordat je kunt kiezen uit een bibliotheek aan widgets, concepten en voorbeeldsites van andere gemeenten voor bewonersparticipatie.

De BouwApp

De BouwApp is een applicatie waarmee je projecten in je omgeving kunt zien. Met de BouwApp kunt u ook op elk moment contact opnemen met de omgevingsmanager van het bouwproject. De BouwApp kan zowel in de voorbereiding als uitvoering van een project gebruikt.

Vervolg

In de interviews wordt verder doorgevraagd op vragen zoals:

- Kun je je vinden in de ambities?
- Hoe gaat dat nu in de praktijk?
- Of wat is daar dan voor nodig?
- Waar maak je nu gebruik van? Handleiding, tools, ervaring van anderen?
- Word de handleiding participatief werken herkend en gebruikt? Wat is hiermee de ervaring?
- Steeds meer uitvoering door externe partijen. Wat doet dit met de regie op participatie, borging en de kwaliteit?
- Wat versta je onder verbeteren, vernieuwend, actief?
- Wat heb je nodig om participatie te verbeteren?
- Rolverdeling en organisatie
- Ervaring leidraad participatie
- Hoe samen leren?

